

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

Suomen nuorisokeskusyhdistys ry pitää hyvänä, että järjestöjen tehtäviä selkeytetään ja ajanmukaistetaan. Pidämme hyvänä, että järjestöjen toiminnan vaikuttavuutta tarkastellaan nuorisotyön vaikuttavuuden ja kehittämisen kannalta sekä painotetaan toiminnan valtakunnallisuutta. Huomautamme, että toiminnan ajankohtaisuutta tarkasteltaisiin palvelun loppukäyttäjien (lapset ja nuoret) lisäksi myös järjestöjen oman asiantuntijuuden näkökulmasta pitkäjänteisen työn varmistamiseksi.

Korostamme myös, että valtakunnallisen nuorisoalan järjestön hyväksymiskriteerit ja toiminnan arvioinnin tarkat mittarit tulee olla läpinäkyviä ja kaikkien järjestön tiedossa oikeidenmukaisuuden varmistamiseksi. Vuoropuhelua ministeriön ja järjestöjen välillä tulisi lisätä.

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

-

3. Lausunto nuorisokeskuksia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

Suomen nuorisokeskusyhdistys ry pitää hyvänä, että nuorisokeskuksille nähdään tärkeä tehtävä myös uudessa lakiluonnoksessa. Pidämme hyvänä, että nuorisokeskusten avustuskäytäntöjä ja -kriteereitä selkeytetään. Huomautamme, että arviointikriteerejä mitattaessa kuunneltaisiin edelleen vahvasti nuorisokeskuksia. Ehdotamme, että poistuvien tavoiteohjausmenettelyjen tilalta vuodesta 2024 alkaen siirryttäisiin yhdeksän nuorisokeskuksen yhteiseen kehittämispäivään ministeriön ja nuorisokeskusten välisen vuoropuhelun varmistamiseksi.

Suomen nuorisokeskusyhdistys ry pitää hyvänä, että nuorisokeskuksille määritelty tehtävä painottuu selkeämmin toiminnan vaikuttavuuteen ja nuorisotyön laatuun. Näemme, että nuorisokeskusten toiminta tulee edelleen perustumaan leirimuotoiseen toimintaan. Esimerkiksi leirikoulutoiminta tukee opetussuunnitelmien laaja-alaisten tavoitteiden saavuttamista ja leirikoulu voidaan nähdä jokaisen lapsen ja nuoren oikeutena samalla tavoin kuin harrastamisen Suomen malli.

Huomautamme, että merkittävä osa nuorisokeskusten ympärivuotista toimintaa on toiminnan kehittäminen, -suunnittelu, kouluttautuminen ja sidosryhmätyö keskuksen ulkopuolella. Nämä toiminnot tulee nähdä osana ympärivuotisen toiminnan kokonaisuutta.

Korostamme, että yleisavustuksen lisäksi nuorisokeskuksille myönnettävät investointiavustukset ovat tärkeitä ympärivuotisen toiminnan, keskusten ympäristön, tilojen ja palvelukyvyn kehittämiseksi.

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

-

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Suomen nuorisokeskusyhdistys ry pitää harrastamisen Suomen mallin tavoitetta tärkeänä. Huomautamme, että se tulee resursoida niin, ettei se syö muita nuorisotyön resursseja.

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

Suomen nuorisokeskusyhdistys ry kiittää mahdollisuudesta lausua lakimuutoksesta. Pääsääntöisesti lakimuutokset ovat kannatettavia ja ne mahdollistavat monipuolisen, laajan ja ajankohtaisiin yhteiskunnan ilmiöihin vastaamisen. Valtakunnallisen nuorisotalon järjestön valtionavustuskelpoisuutta ja valtionavustuksen määrää harkittaessa on hyvä, että todella laajan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden sijasta siinä huomioidaan järjestön toiminnan merkitys ja vaikuttavuus nuorisotyön ja -toiminnan kannalta. Pidämme hyvänä, että nuorisokeskusten toiminta nähdään tärkeänä myös uudessa lakiluonnoksessa.

Pietilä Eija-Maria
Suomen nuorisokeskusyhdistys ry